

Eğitimin İçeriği

ERG EĞİTİM
REFORMU
GİRİŞİMİ | EĞİTİM
GÖZLEMEVİ

EĞİTİM İZLEME RAPORU 2021: EĞİTİMİN İÇERİĞİ

Krizler Çağında Eğitim

2020-21 Eğitim-Öğretim Yılında Eğitimin İçeriğinde Öne Çıkanlar

Sistem Düşüncesi

Sosyal ve Duygusal Öğrenme

Dayanıklılık

Oyun

Bilim insanları, birbirini etkileyen ve tetikleyen **çoklu krizlerin** içinde olduğumuzu açıklıyor.

Eğitim sisteminin

- **mevcut krizlere dayanıklı,**
- **krizlerin etkilerini azaltıcı ve hafifletici,**
- **ileride oluşabilecek krizleri önleyici**

hâle gelmesi önem taşıyor.

Eğitimin içeriği **acilen** dönüşmeli. Sadece öğretim programları ve ders materyalleri değil, öncelikle eğitimin **amacı** ve **felsefesi**, eş zamanlı olarak da eğitimin **uygulama yöntemleri** tartışılmalı; bu sürece tüm paydaşların **etkin katılımı** sağlanmalı.

1900'lü yılların ikinci yarısı **insan sağlığı ve refahı** açısından önemli **kazanımlarla** doludur.

Bu kazanımların **doğal sistemlerin hızla tüketilmesiyle** ve **eşitsizliklerin derinleştirilmesiyle** paralel bir şekilde elde kaydedildiği görülüyor.

Bilim insanları içinde bulunduğumuz çağın **Antroposen Çağı** olarak yani **İnsan Çağı** olarak adlandırılması üzerine tartışmalar yürütüyor.

Bilim insanlarının gezegen için kritik eşiklerin aşılma noktası olarak tanımladığı **son dokuz yılın** çok daha bilgece kullanılması oldukça elzem.

Eğitim sistemi bilim insanlarının yaptığı varoluşsal uyarıları dikkate alarak **güncelleniyor, değişiyor, bu uyarıyı dikkate alma yetisine sahip bireyleri hedefliyor mu?**

Dünya'nın kendini onarmasına destek olmak için eğitimin insanlığın sürdürülemez yaklaşımını pekiştiren sistemlerden biri olduğu fark edilmelidir.

Millî Eğitim Bakanlığı'nın salgın öncesinde başlattığı ve salgın süresince devam eden **dijital** ve **basılı** öğretim ve destek materyali üretme ve yaygınlaştırma çalışmaları, öğretmen ve ebeveyn rehberliğinde **öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemeyi** ve **öğrenme eksiklerinin giderilmesini** amaçlıyor.

Materyallerde **insan merkezilik** ve **doğanın kaynak olarak görülmesi anlayışı** sürüyor. Oysa bu anlayışlar bugün içinde bulunulan **krizlerin temel nedenleri** arasında gösteriliyor.

Krizlere hazırlık için bir örnek: MEB ve UNICEF işbirliğiyle hazırlanan **İlk Yardım Okulu: Kahramanlar İş Başında**

İçerik zenginleştirme ve eğitime erişimin artmasını amaçlayan bu uygulamalar **öncelikli ihtiyaçlara** yöneliktir. Hazırlanan ve dağıtılan öğretim ve destek materyallerinden **nasıl ve ne ölçüde yararlandığının değerlendirilmesi** daha sonraki çalışmaların etkililiği için önemli olacaktır.

Mevcut durumda kamuoyuna yansıyan izleme ve değerlendirme çalışmaları bulunmuyor.

Araştırma, öğretim programlarının **gerçek yaşamla** ve kısa-orta-uzun dönemde beklenen **krizlerle** ilişkilendirilmesi ihtiyacının **acil olduğunu gösteriyor.**

Öğretim Programları Değerlendirme Araştırması:

TTKB tarafından, 2018-19 eğitim-öğretim yılında güncellenen toplam **31 dersin** öğretim programına yönelik, **25.006 öğretmenin** katılımıyla nitel ve nicel yöntemler kullanılarak bir değerlendirme araştırması yapıldı.

Öğrencilerin günümüzün ve geleceğin **karmaşık sorunlarına** birden çok **çözüm** önerisi geliştirebilmeleri ve **belirsizlikle** baş edebilir hâle gelmeleri elzemdir.

Bir araştırmaya katılan öğretmenler arasında,

“Üst düzey düşünme becerilerinin kullanılmasını gerektirecek kazanım sayıları yeterlidir” önermesine

hiç katılmayanların, az ve orta düzeyde katılanların toplam oranı yüksektir:

%51,8

Odaklı öğretim
programları

“Az çoktur” anlayışıyla derin öğrenme deneyimleri sunar.

Öğrencilerin bilgi ve beceriyi farklı bağlamlarda kullanabilme kapasitelerini geliştirmeyi hedefler.

Esneklik

Özerklik

Öğrenme ortamlarında
güncel gelişmelerin
ve ihtiyaçların ele
alınması için yeterli bir
alan açılması.

Öğretim
programlarına
sıklıkla müdahale
etme ihtiyacının
azalması.

Böylelikle özgün öğretim programları ile güncellik ve yaşamla ilişkili olma fırsatları yakalanabilir.

Çevrimiçi Öğrenmede Hazırbulunuşluk

- Teknolojik hazırbulunuşluk
- İçerik hazırbulunuşluğu
- Pedagojik hazırbulunuşluk
- İzleme ve değerlendirme hazırbulunuşluğu

Etkileşim de bir **bağlantılandırma** faaliyetidir.

Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin akranlarıyla, öğretmenleriyle ve eğitim içeriğiyle bilişsel, sosyal, duygusal ve mümkünse kinestetik olarak **etkileşim içinde (bağlantıda)** olması **önemlidir**.

Çevrimiçi

Çevrimdışı

Çevrimiçi çalışmaların çevrimdışı çalışmalarla bağlantılı olması önerilir.

Uzaktan eğitim sürecinde **veli etkileşimi** öğrencinin katılımını etkileyen önemli bir unsur.

Türkiye’de uzaktan eğitim velilere **önemli görevler** düşecek şekilde tasarlandığı görülüyor. Bu durum öğrencilerin **yaşları küçüldükçe** daha **baskın** bir şekilde yaşanıyor.

Veli etkileşimini zorunlu hâle getiren uygulamalar kadınlar açısından **cinsiyet temelli eşitsizlikleri keskinleştirebilir**.
Eğitimin bireysel çabaya ve aile desteğine bağlı olması eşitsizlikleri derinleştirebilir.

Öğrenme yoksulluğuna dair veriler salgın öncesinde de **küresel** düzeyde bir **öğrenme krizinin** yaşandığını gösteriyordu.

Okulların kapalı kaldığı ve uzaktan eğitimle yürütüldüğü süreçte **ne ölçüde öğrenme açığı** ve **öğrenme kaybının** oluştuğunu ele almak elzemdir.

Öğrenme yoksulluğu 10 yaş itibarıyla temel düzeyde okuma becerisi ile basit metinleri anlama becerisi edinmemiş olmayı ifade eder.

Özel eğitimin uzaktan eğitim araçlarıyla gerçekleştirilmesinde **dikkate değer zorluklar** yaşandığı görülüyor. Özel eğitim alanında üretilen içeriklerin **değerlendirmesi** önemlidir. Raporda ele alınan çalışmalara yönelik, **kamuoyuyla paylaşılan etki analizi ve değerlendirme** henüz çalışmaları **bulunmuyor**.

Rapor **içerik ve materyallerin çeşitlenmesine** duyulan ihtiyacı, özel gereksinimli bireylerin eğitimi ile ölçme ve değerlendirme çalışmalarının **bireysel çabalara** dayandığını, özel gereksinimli öğrencilerin gelişimi için **destek topluluklarının** önemini yeniden ortaya koyuyor.

Özelim Eğitimdeyim mobil uygulaması küresel çapta **örnek** gösterildi ve OECD tarafından hazırlanan Koronavirüs Krizinde Eğitimin Devamlılığı yazı dizisinde de yer verildi.

İklim krizinin önlenmesi ve ekolojik dengenin korunmasına yönelik çalışmalar yürüten **Ekosfer Derneği** 2021 yılında ders kitaplarına yönelik bir **tarama çalışması** yürüttü. Tarama sonuçlarına göre tüm kademelere yönelik ders kitaplarında **iklim krizine çok az yer veriliyor** ve **çözümüne yönelik yeterli bilgi** bulunmuyor. Kitapların çoğu iklim krizini doğal afetlerle ilişkilendiriyor ve sorunun kaynağı olan büyüme odaklı, tüketim ve fosil yakıt ağırlıklı ekonomik kalkınma anlayışına değinilmiyor. Ders kitaplarında **kavram karmaşası** olduğu görülüyor.

Eğitimin içeriğinde **acil ve radikal değişim** ihtiyacı hiç olmadığı kadar elzemdir. Bu konudaki çalışmalar **biyolojik çeşitlilik ve kirlilik krizlerini** de kapsayacak biçimde ele alınmalıdır.

Krizler çağında mesleki ve teknik eğitimin **tüm boyutlarıyla ve hızla dönüşmesi** önemli olacaktır.

Krizlerin oluşmasına sebebiyet vermemek ve oluşanları da doğru bir şekilde ele almak üzere **yeşil işlerin ve yeşil becerilerin** ön plana çıkması gerekiyor.

Yeşil dönüşüm bugünün işlerinin dönüşümünün yanı sıra gelecekte olası işleri de öngörmeyi ve buna göre planlama yapmayı gerektirir.

Yeşil ekonomi, toplumda refahın ve sosyal adaletin artması yanında, çevreyi tehdit eden riskleri azaltabilen ekonomik yaklaşım olarak değerlendiriliyor.

Yeşil işler, düşük karbon ekonomisini destekleyen/sağlayan ve çevreci işler olmanın yanı sıra insana yakışır işlerdir.

Eğitim sistemleri; bütünü, birbiriyle bağlantı kurulmayacak şekilde **küçük parçalara bölmeyi** ve parçaların bir kısmını tamamen **devre dışı** bırakıp öğrenenleri **parçaları birleştirme** imkânından **yoksun** bırakmayı beraberinde getiriyor.

Eğitim sistemleri aynı zamanda öğrencilerine **basit** ve **doğrudan neden-sonuç** ilişkileri kurmayı, sorunların nedenlerinin “**orada bir yerde**” olduğunu, sorunları **çevreyi etkileme** ve **kontrol etme** yoluyla çözmeyi öğretiyor.

Sistem düşüncesi; sistemlerin nasıl çalıştığını, ne tür davranışlar ürettiğini, bu davranışları daha iyi davranış örüntülerine nasıl dönüştürebileceğini, dolayısıyla karmaşık sorunların kök nedenlerini tespit etmeyi ve sorunları çözmek için fırsatları görmeyi sağlayan bir düşünme şeklidir.

Sosyal ve duygusal öğrenme
becerilerinin gelişebilmesi için beş ana
unsur:

Sosyal ve duygusal öğrenme alanında yaklaşık **30 senedir** çalışılsa da, bu gelişim alanı eğitimin çekirdek unsurlarından birisi olarak hâlâ **yer edinmiş durumda değildir**. Türkiye'deki örgün eğitim sisteminin de bu alan **geri planda** kaldığı görülüyor.

MEB'in geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiği **dayanıklılıkla** ilgili çalışmaların **psikolojik sağlık** ve salgından kaynaklı **psikososyal zorlukların** aşılması üzerine kurgulandığı görülüyor. Bu gelişmeler olumlu olmakla beraber kısıtlı bir perspektif içeriyor.

Dayanıklılık (sistem boyutunda) bir müdahaleye maruz kaldıktan sonra müdahale öncesine geri dönebilme yeteneği ve esneklik düzeyidir.

Dayanıklılık (birey boyutunda) bireyin ciddi bir terslikle karşılaştığında iç dengesini koruma, kendini uyarlama ve normal olarak tanımladığı işleve dönme kapasitesidir.

Serbest oyun, çocuklarda **uyum** ve **dayanıklılık** kapasitesini geliştirmeye, **sosyal ve duygusal beceriler** edinmeye, **tüm gelişim** alanlarını desteklemeye, yaşamdan **keyif** almaya ve **bağ** geliştirmeye açılan önemli bir kapıdır. Çocuklara oyun için **zaman** ve **mekân** tahsis etmeyen politikaların ve uygulamaların, çocukların gelişimi açısından büyük **maliyetleri** bulunuyor.

Krizlerle dolu bir gezegen devretmekte olduğumuz çocuklara serbest oyun için ne düzeyde zaman ve mekân sağlıyoruz?

Teşekkürler

/egitimreformugirisimi

/egitimreformu

/egitimreformugirisimi

/egitimreformu